

Storumans kommun

Strategisk plan 2012 – 2013

Antagen av Kommunfullmäktige 2011-11-29 § 132

Nuläge

Allmänt

Ett flertal stora investeringar har påbörjats och planeras i kommunen. Dessa kommer sannolikt att generera en förbättrad sysselsättning med stärkt kommunal ekonomi som följd.

Volymen av pågående och planerade investeringar är sedan tidigare bedömd till cirka 22 miljarder kronor. Turist- och besöksnäringen utvecklas starkt i den västra kommundelen. Vindkraftsparker har både påbörjats och planeras framförallt i den östra kommundelen. Förutom befintlig gruva i Pauträsk finns ytterligare tre betydande fyndigheter i kommunen: Rönnbäck, Blaiken samt Barsele. Omlastnings-terminalen i Storuman färdigställs under 2012. Landstinget planerar även inför etableringen av ett Glesbygdsmedicinskt centrum i Storuman.

Möjligen har resultat av detta redan börjat synas på arbetsmarknaden. Mellan september 2010 och september 2011 minskade andelen arbetslösa i kommunen mer än både i länet och riket, och antalet nyanmälda platser till arbetsförmedlingen ökade under samma period också mer i kommunen än i länet och riket som helhet.

Demografi

Sedan år 1990 har kommunens befolkning, med undantag för en ökning år 1992, minskat årligen med mellan 27 och 148 individer. De största minskningarna skedde 1993 – 1994 och 2000 – 2001. Vid 2010 års utgång hade kommunen 6 120 invånare.

Befolkningsutvecklingen styrs till stor del av faktorer som kommunen har svårt att påverka. Den nationella konjunkturen påverkar ofta mer än enskilda insatser som kommunen gör.

Om vi blickar framåt tyder allt på att antalet barn i åldrarna 6 – 18 år kommer att minska under de kommande fem åren. Antalet ungdomar i åldern 19 – 24 år kommer att öka under samma period och det är också den grupp som generellt har den största utflyttningsbenägenheten. Antalet i gruppen 25 – 64 år, alltså den arbetsföra befolkningen, kommer att minska med cirka 170 personer. Gruppen 65 år och äldre ökar något, främst bland dem som är 80 år och äldre.

Ekonomi

Under år 2011 förväntas kommunen göra ett överskott på cirka 5 miljoner kr.

Under kommande år 2012 uppräknas inte ramarna för styrelser och nämnder, eftersom skatteintäkterna förväntas öka i liten omfattning beroende på låg ekonomisk tillväxt i samhället generellt.

För år 2013 och 2014 kompenseras styrelser och nämnder för kostnadsökningar med 1,5 %.

Sannolikt kommer verksamhetsanpassningar att krävas för att klara god ekonomisk hushållning och budget i balans. Att utveckla metoder för styrning och uppföljning blir ännu viktigare i en ansträngd ekonomi. Mot bakgrund av detta har kommunfullmäktige bland annat beslutat att införa en controllerfunktion.

Utmaningar

Storumans kommuns viktigaste uppgift, oavsett politisk ledning eller tidpunkt, är att skapa sådana förutsättningar att människor vill leva här och besöka oss. Kvaliteten och utbudet av vård, omsorg, trygghet, lärande, utvecklingsmöjligheter och annat kan vara det som avgör om det är just vår kommun som den enskilde bestämmer sig för att leva och verka i. Utveckling av besöksmål samt kultur- och fritidsaktiviteter är av stor betydelse för medborgare och gäster. Vi måste också på olika sätt arbeta för att möjligheterna till sysselsättning förbättras och att goda kommunikationer säkerställs. En ytterligare utmaning är att få ut så mycket positiva effekter som möjligt för kommunmedborgarna av de pågående och planerade investeringarna i kommunen.

Hot

Den vikande befolkningsutvecklingen, med minskade skatteintäkter och svårigheter för näringsliv och offentliga arbetsgivare att rekrytera kompetent arbetskraft som följd, är det största hotet. Ett annat hot är de statliga myndigheternas centralisering, som ofta leder till indragen service utanför de större städerna.

Möjligheter

Vi ser en positiv exploatering för turism och boende i Hemavan – Tärnaby och turistiska utvecklingsmöjligheter även i kommunens östra del. Vi är en av de populäraste besökskommunerna i Sverige. Skelleftekraft har etablerat en anläggning för biobränslen, ett flertal gruvetableringar planeras och byggande av vindkraftsparker finns både påbörjat och på planeringsstadiet. Kommunen förstärker ytterligare positionen som inlandets transportnav med byggandet av Storumanterminalen. Landstingets planer på att, i samverkan med kommunen, etablera ett Glesbygdsmedicinskt centrum i Storuman kan göra oss världsledande vad gäller medicinsk behandling i glesbygd med åldrande befolkning. Kommunen tillhör från och med 2010 det samiska förvaltningsområdet.

Detta sammantaget och mer därtill skapar förutsättningar för ett starkt näringsliv med mätbara kringeffekter för underleverantörer och handel med mera, vilket är en viktig förutsättning för en bred arbetsmarknad som kan locka nya att flytta hit och redan bofasta att stanna kvar. Våra gasellföretag och idrottsstjärnor är goda exempel på att det går att lyckas i Storumans kommun.

Kommunens utmaning är att möta medborgarnas, besökarnas och näringslivets behov av service med attraktiva, kostnadseffektiva och kvalitativa lösningar och bästa möjliga förutsättningar för framtida utveckling inom alla samhällssektorer.

Vår vision för 2020

Storumans kommun ska genom samsyn utveckla hållbar tillväxt som genererar ökat välbefinnande till medborgarna.

År 2020 kännetecknas kommunen av:

Här går det att lyckas. Vi är en bra kommun för alla att bo, leva och verka i med goda förutsättningar för företagsamhet i en fin miljö.

Alla, som är eller vill bli kommuninvånare, har förutsättningar att skapa sig ett gott och tryggt liv nära naturen med goda kommunikationer och möjligheter till meningsfulla aktiviteter och upplevelser samt sysselsättning på en bred arbetsmarknad.

Vi är attraktiva att besöka och är en av Sveriges ledande turistkommuner.

God ekonomisk hushållning

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning i Storumans kommun är:

1. Årets resultat ska utgöra minst 0,5 % procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag.
2. Kommunen ska om likviditeten tillåter amortera 5 miljoner kr på de egna långfristiga lånen.
3. Kommunen ska finansiera investeringarna med egna medel.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning:

1. Det planerade fastighetsunderhållet ska vid utgången av 2012 uppgå till 45 kr per kvadratmeter (~3 500 tkr per år).
2. Det planerade underhållet av vatten- och avloppsanläggningar, gator och vägar ska vid utgången av 2012 uppgå till 3 000 tkr per år.
3. Alla beslut av väsentlig karaktär ska föregås av konsekvensanalyser med bestämda ambitionsnivåer.
4. Storumans kommun ska jämföra sig med lämpliga kommuner och inte ha högre kostnader inom olika verksamhetsområden utan att ha en mätbart bättre kvalitet.

Prioriterade områden

Om vi ska nå vår vision krävs en mängd aktiviteter inom många olika områden. Nedan ges exempel på betydelsefulla områden inom vilka varje berörd nämnd, styrelse eller bolag har ett årligt uppföljnings- och redovisningsansvar med koppling till visionen.

Kommunfullmäktige uppdrar till berörd nämnd, styrelse eller bolag att i mer precisa formuleringar klargöra vilka mål för verksamheten, verksamhetens omfattning och vilken kvalitet på kort och lång sikt som krävs för att bidra till att visionen uppfylls. Uppföljning av resultatet i relation till målen skall ske löpande i delårsrapporter och årsredovisning. Målformuleringar och kvalitetskrav måste göras i beaktande av rådande ekonomiska förutsättningar vilket gör prioriteringar och antagande av helhetsperspektiv nödvändigt.

Kommunfullmäktige uppdrar också till berörd nämnd, styrelse eller bolag att i delårsrapporter och årsredovisning redovisa läget, genomförda aktiviteter och måluppfyllelse i dessa frågor samt redovisa en analys av verksamheternas förutsättningar och behov framöver.

Gemensamt för alla prioriterade områden är att de alltid ska betraktas ur följande perspektiv: demokrati, öppenhet, jämställdhet, mångfald, kultur, effektivitet, ekologisk, ekonomisk och social långsiktig hållbarhet.

Utbildning och kompetensutveckling

Vi måste tillgodose medborgarnas behov av barnomsorg, utbildning och kompetensutveckling genom hela livet. Vi ska dessutom genom ett nära samarbete med olika aktörer bidra till att såväl privat som offentlig arbetsmarknad får tillgång till den kompetens de behöver.

Fritids-, kultur- och utbildningsnämnden förväntas att särskilt prioritera

- Att elever går ut med godkända betyg
- Fördjupat samarbete med näringsliv, föreningsliv och övriga lokalsamhälle
- att anpassa hela skolsystemet till rådande elevunderlag
- skolan ska utveckla demokrati och inflytandeformer

Vård, omsorg, trygghet och säkerhet

Alla äldre och funktionshindrade ska ges den omsorg de behöver i vår kommun. Socialtjänsten ska kännetecknas av en snabb, korrekt och genomtänkt handläggning där ett förebyggande arbete möjliggörs och prioriteras.

Medborgare och besökare ska kunna känna trygghet och säkerhet när de vistas i kommunen.

Omsorgsnämnden förväntas att särskilt prioritera

- samverkan inom kommunen och med landstinget när det gäller förebyggande verksamhet bland barn, ungdomar, vuxna och äldre
- säkerställa vård och omsorg med god kvalitet för kommunmedborgarna

Infrastruktur, kommunikationer och miljö

Vi ska verka för en god lokal infrastruktur. Detta innebär att våra vägar, gator, vatten- och avloppsnät, fibernät, renhållning och övrigt av betydelse för leverans av bastjänsterna inom verksamhetsområdet ska hålla god kvalitet och vara kostnads-effektiva.

Kommunen ska aktivt verka för att behålla och förbättra befintliga kommunikationer såsom flyg, buss, tåg, vägnät och bredband. Kommunen ska aktivt verka för att stärka transportstråken E12, E 45, inlandsbanan och tvärbanan. Kommunen ska vara ett logistiskt centrum.

Genom en snabb, korrekt och genomtänkt planering, handläggning och tillsyn skapar vi goda förutsättningar för dem som vill bygga fritidshus, permanentboende eller företagsverksamhet.

Kommunstyrelsen förväntas särskilt prioritera

- att aktivt arbeta vidare med omlastningsterminalen och därtill hörande affärsplan mot ett förverkligande
- planer för vägar, vatten och avlopp
- införskaffande av mark för bostadsändamål

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen förväntas särskilt prioritera

- planering för industrimark och attraktiva bostadsområden
- vid samhällsplanering ska ekonomiska, sociala och miljömässiga värden beaktas.

Näringsliv och arbetsmarknad

Genom olika kanaler arbetar vi för att underlätta företagsetableringar. Genom en nära samverkan med näringslivet har vi klart för oss vilka behov kommunen kan bidra till att tillgodose. Politiska aktiviteter ska bidra till utveckling av befintliga och nya branscher inom kommunen.

Leva, bo och vistas

Genom att erbjuda bra kommunal service och verka för goda samhällstjänster i övrigt, goda kommunikationer, en bred arbetsmarknad samt utveckling av besöksmål blir Storumans kommun ett ställe där man kan lyckas, ett ställe människor vill flytta till, bo kvar på och besöka.

För våra medborgare och besökare ska det finnas möjligheter till upplevelser, kultur och en meningsfull fritid genom livets alla skeden.

Kommunstyrelsen förväntas särskilt prioritera

- frågan kring lokaler och verksamheter för utställningar av kulturskatter i kommunen
- att fullfölja arbetet med bostadsförsörjning

All kommunal verksamhet

Vi arbetar ständigt inom alla verksamhetsområden för ett effektivare resursutnyttjande och en god ekonomisk hushållning. Vi gör rätt saker på rätt sätt. Vi planerar och arbetar förebyggande och långsiktigt, med en bra och relevant uppföljning.

Storumans kommun och dess helägda bolag ska som arbetsgivare kännetecknas av ledorden; tydlighet, respekt, delaktighet, utvecklingsmöjligheter, ansvar och stolthet.

Samverkan i olika former ska utvecklas inom kommunens samtliga ansvarsområden, både inom kommunen och i samarbete med andra kommuner och aktörer. Där så är möjligt och motiverat försöker vi nå lösningar där vi driver verksamheter i samverkansformer och agerar gemensamt i frågor kring infrastruktur, näringsliv, turism med mera.

Kommunstyrelsen väntas särskilt prioritera

- att utarbeta ett styrdokument kring driftformer av kommunal verksamhet, med avseende på till exempel driftentreprenader och valfrihetssystem

Samtliga styrelser och nämnder väntas särskilt prioritera

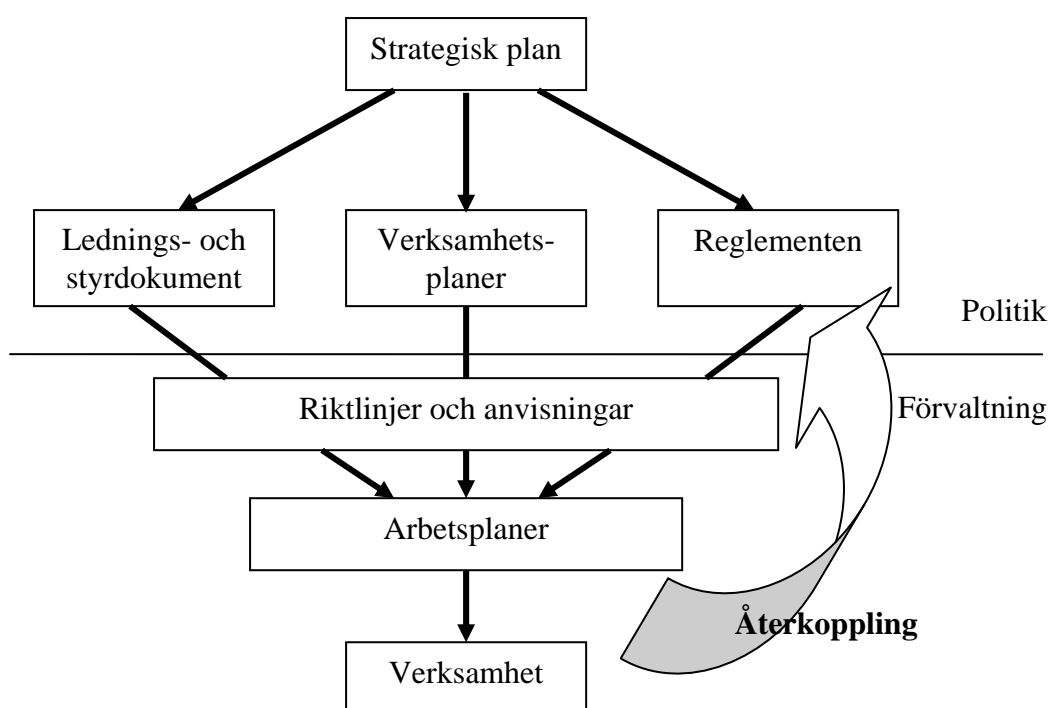
- samverkan inom all kommunal verksamhet, oavsett i vilken driftform den bedrivs
- aktivt arbeta med kultur och värderingar i kommunen gentemot medborgarna.
- i samverkan med olika aktörer arbeta för en god folkhälsa bland medborgarna.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning

Storumans kommun styrs med vision och mål. De ekonomiska ramar som fastställs av kommunfullmäktige är fullmäktiges prioritering mellan verksamhetsområden. Styrelsen, nämnderna och bolagen ska sedan inom sina ekonomiska ramar arbeta efter av kommunfullmäktige fastställd vision och övergripande mål. Vid konflikt mellan mål och medel är det den ekonomiska ramen som styr.

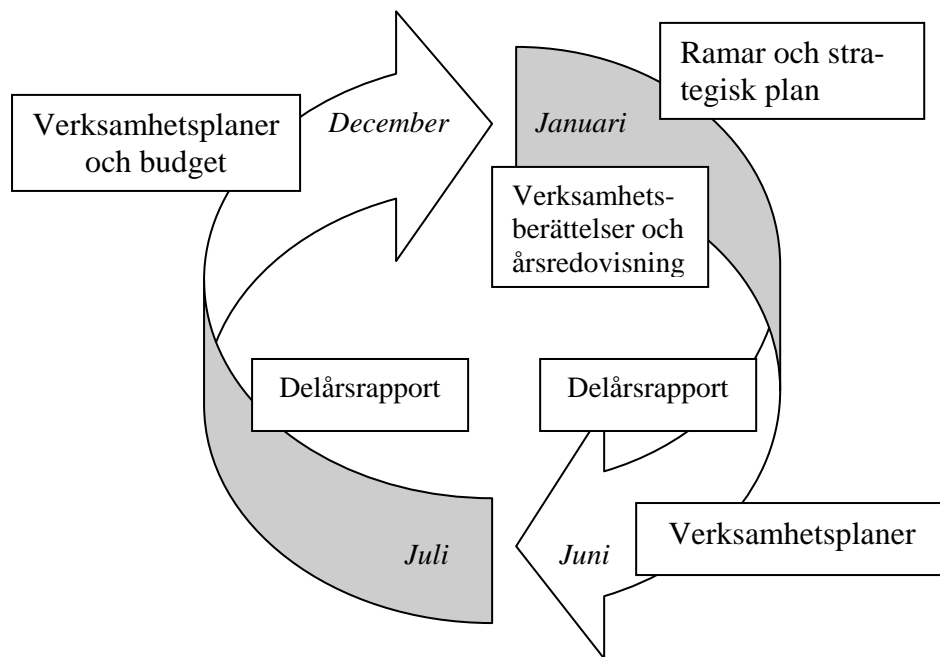
Det finns en tydlig koppling mellan vision, övergripande mål, verksamhetsmål och finansiella mål för att säkerställa en helhetssyn i Storumans kommun. Översiktsplanen och det lokala tillväxtprogrammet är ytterligare politiska dokument som ska ge vägledning för bland annat den fysiska planeringen och tillväxtarbetet.

Kommunen bör utveckla verktyg för kvalitetssäkring och styrsystem.

Den politiska styrningen utövas av de förtroendevalda som har en tydlig uppgift att ange **vad** som ska genomföras respektive fördela de resurser som kommunen har till sitt förfogande. Förvaltningsorganisationen ansvarar för **hur** det arbete som sker i verksamheterna ska genomföras så att de politiska målen uppfylls.

Arbetet ska präglas av återkoppling och uppföljning. Uppföljningens syfte är, förutom att följa upp att verksamhetens mål och ekonomi, också att vara ett beslutsunderlag för åtgärder och fortsatt planering. Bilden nedan är tänkt att visa hur alla steg i processen påverkar varandra: budgetarbete för kommande år sker samtidigt som uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet för innevarande och föregående år.

Med den svåra ekonomiska situation som råder de närmaste åren kommer planering och uppföljning att vara mycket viktiga verktyg för att klara en budget i balans.